

**Стање сектора снабдевања водом и каналисања
насеља у Србији**

Извори података

Извори података:

- Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ) редовно годишње прикупља податке о раду свих комуналних предузећа центара јединица локалне самоуправе (ЈЛС) у Србији, и предузећа која се баве снабдевањем водом и каналисањем.

Тако се прикупи и обради значајан број података:

Година	Добијено одговора	Обрађено
2014	122	120
2015	135	123
2016	152	142
2017	126	109
2018	140	119

- АПР, Публикације Републичког завода за статистику,
- Агенција за заштиту животне средине.
- Архива Удружења и пројектантска архива.

Стручна обрада од 2015:

- Удружења за технологију воде и санитарно инжењерство (УТВСИ),

Финансијска подршка:

- Светска банка (од 2015 до 2018),

Стручна подршка:

- IBNET

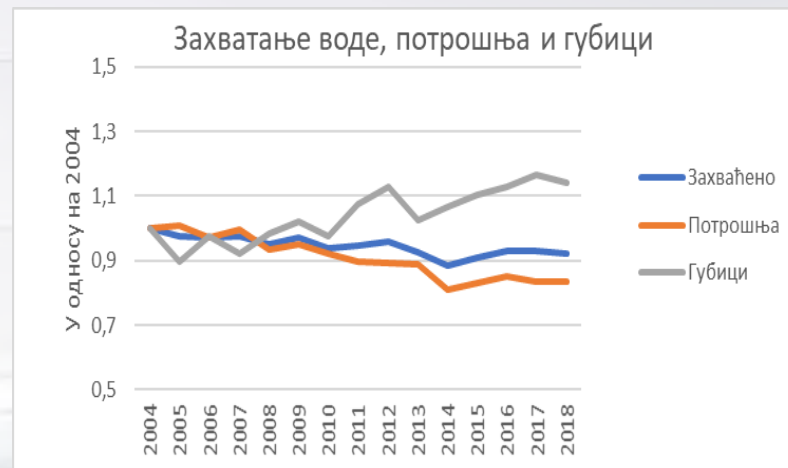
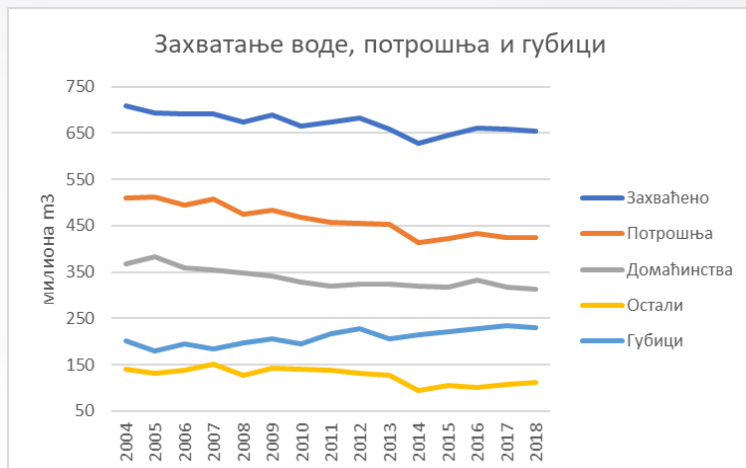
Сектор снабдевања водом и канализања насеља - основни подаци о предузећима

Укупно предузећа која се баве снабдевањем водом и канализацијом	~ 178
Предузећа која се баве снабдевањем водом и канализацијом центара ЈЛС (градава или општина)	146
Остала већа општинска предузећа која се баве снабдевањем водом и канализацијом	~ 32
Остали мањи јавни водоводи	Непознато („Батут“ - 800/1050)
Једно предузеће снабдева више ЈЛС	6 у 27 општина
Више предузећа снабдева исту ЈЛС	11 у 5 општина
Предузећа која се баве само снабдевањем водом и канализацијом	70%
Број запослених у сектору ВиК	≤ 12.000
Становници прикључени на водоводне системе центара ЈЛС	83%
Становници прикључени на све водоводне системе	85%

Снабдевање водом - основни подаци

Биланс вода

Потрошња благо пада, а губици и NRW расту.

Специфична потрошња (литара/становник на дан)

Година	Домаћинства	Остали	Укупно	Губици	Све укупно
2014	140 - 145	35 - 40	180	110	290
2015	144	37	181	117	298
2016	136	32	168	116	284
2017	139	37	176	121	297
2018	135	33	169	117	286

Укупни годишњи губици воде су око 230 милиона m³:

- већи од укупно захваћене количине воде (потрошња и губици) за снабдевање Београда, који троши око трећине укупно захваћене воде у републици или
- око осам пута већи од потрошње Новог Сада

Каналисање насеља - основни подаци*

Прикупљене и пречишћене отпадне воде x 10⁶ m³ (јавна канализација)

Година	Домаћинства	Остали	Укупно	Пречишћено
2014	217	78	295	45
2015	216	80	296	45
2016	210	73	283	47
2017	216	78	294	49
2018	213	74	290	49

Специфични отицаји (литара/становник на дан)

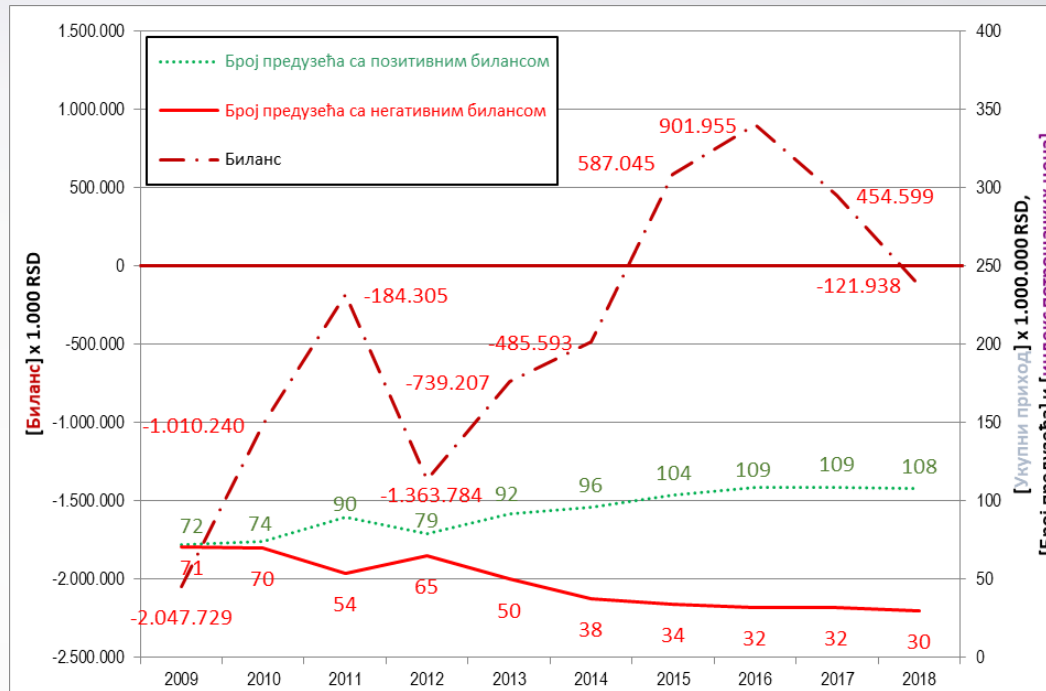
Категорија	2014	2015	2016	2017	2018
	l/st./dan				
Испуштено у системе јавне канализације	181	188	177	193	185
Фактурисано домаћинствима	140	143	137	142	142
Фактурисано привреди и институцијама	41	45	40	50	43
Испуштено у септичке јаме	35	35	39	34	

*Подаци РЗЗС

У области прикупљања и пречишћавања отпадних вода Србију чека много већи посао него у области снабдевања водом.

Показатељи пословања предузећа - финансије

Збирни биланс пословања од 2009. до 2018. године је - 41 милион EUR. Негативан биланс у 2015. години прелази у позитиван и остаје такав у 2016, 2017, али је у 2018 поново негативан (подаци АПР).

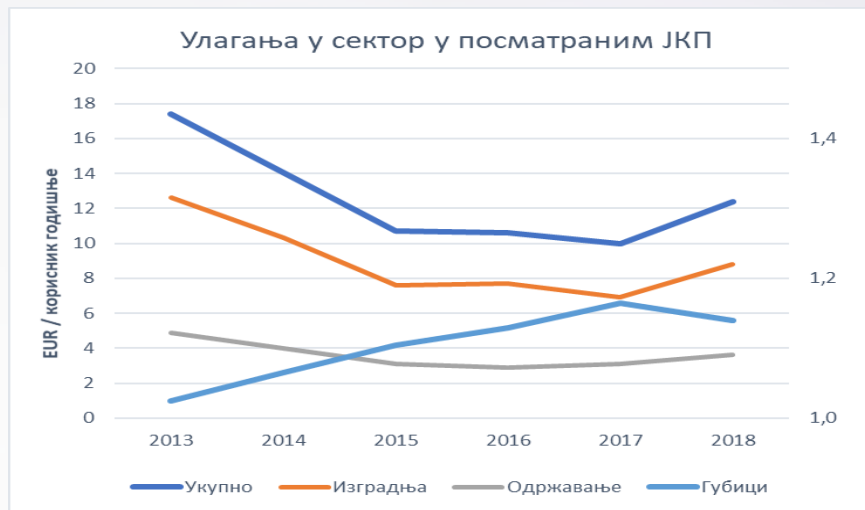
Неки утицаји на биланс:

- просечна цена воде за домаћинства: 45,98 динара/m³, уз распон цена од 1:4.
- просечна цена канализације за домаћинства: 18,4 динара/m³, уз распон цена од 1:18.
- степен фактурисања: око 59%, а степен наплате преко 100% тј. око 60% произведене воде.

Кад и како доћи до 10 милијарди EUR за инвестирање у сектор процесу придруживања?

Улагања у сектор вода (EUR/корисник годишње)

Улагања у сектор (милиона EUR), према извору средстава

Ставка	Година				2018 / 2015
	2015	2016	2017	2018	
Број анализираних предузећа	129	140	109	119	
Укупна вредност инвестиција	42,77	40,19	36	41	0,96
- из сопствених средстава	27,34	18,76	11,67	13	0,48
- из средстава са стране	15,43	21,43	24,32	28	1,81
Средства за поправке и одржавање	17,22	14,47	16,28	16	0,93
Укупно инвестиције из сопствених средстава и поправке и одржавање	44,56	33,23	27,96	30	0,67

Показатељи пословања предузећа – запосленост

*Рачунајући и ПППП

Специфична запосленост у сектору ВиК

Ставка	2015	2016	2017	2018
Број запослених на 1.000 водоводних и канализационих прикључака	4,23	3,59	2,91	3,12
Просек региона	8,54	9,6	9,6	9,6

Свега 240 грађевинских инжењера хидротехничког смера у 64 од 119 посматраних предузећа, а од тога је у три највећа водовода Београд, Ниш, Нови Сад, запослено њих 114.

Поред грађевинских инжењера хидротехничког смера, приметан је и недостатак инжењера технологије и машинства, као и економиста.

Збирни показатељи

Збирни показатељ резултата рада предузећа ВиК у Србији се могу приказати преко следећег дијаграма, или преко одговарајућих графичких показатеља.

Већина предузећа је у зони ниских прихода по прикључку, и добрих до врло добрих показатеља учинка.

Извештаји о стању сектора, урађени на основу наведених података се достављају:

- Министарствима МГСИ и МЗЖС (МПШВ).
- МГСИ свој извештај Влади Србије који се односи на сектор вода базира на извештају УТВСИ. Усвојен извештај МГСИ објављује на свом сајту.
- Свим предузећима сектора, како би она могла да анализирају свој рад у односу на друга предузећа сектора.
- Привредној комори Србије и Удружењу водовода и канализације Србије.
- Светској банци (WB), IAWD и IBNET, који су финансијски и стручно помагали,
- Другим заинтересованима.

IAWD објављује податке о предузећима сектора на интернету преко DANUBIS платформе (Danube Utility Benchmarking and Information Sharing).

Тенденција IAWD и МГСИ је да се са досадашњег начина прикупљања података пређе на прикупљање података преко интернета.

Ове године је и ДРИ показало интересовање за област губитака воде, као показатеља ефикасности предузећа, и начинило одговарајући извештај.

Хвала на пажњи

